

Protocol pesten

TisKidz heeft dit protocol gemaakt omdat pesten helaas overal gebeurt. Het is belangrijk om een duidelijk en helder beleid te hebben waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen in voorkomende gevallen. Gelukkig komt pestgedrag bij de gastouders niet veel voor aangezien zij meestal kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar opvangen en kleine groepen opvangen.

De 10 gouden regels

De manier waarop we met elkaar omgaan en de gemaakte afspraken: de 10 gouden regels:

1. Je beoordeelt anderen niet op hun uiterlijk.
2. Je sluit een ander kind niet buiten.
3. Je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander kind.
4. Je scheldt een kind niet uit en verzint geen bijnamen.
5. Je lacht een ander kind niet uit.
6. Je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn.
7. Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
8. Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar partij te kiezen.
9. Als je zelf ruzie hebt, praat je het eerst uit, lukt dit niet dan vraag je hulp aan de gastouder.
10. Als je ziet of merkt dat een kind wordt gepest, vertel je dit aan de gastouder. Dit is geen klikken!

Preventie als uitgangspunt:

- Gastouders passen afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag. Op deze wijze wordt kennis omgezet in een vaardigheid om positief met elkaar om gaan. Het voorkomen van pesten is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- Het onderwerp wordt jaarlijks met de kinderen besproken, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Gastouders zijn in staat om pesten te signaleren. Zij nemen hierin duidelijk stelling. De manier waarop we omgaan met (on)gewenst gedrag: signaleren, belonen, bespreken;
- de manier waarop we met deze notitie omgaan: jaarlijks bespreken tijdens een vastgesteld overlegmoment, toetsen op haalbaarheid en waar nodig aanpassen;
- de manier waarop we ouders en kinderen kennis laten maken met de inhoud van deze notitie: deze wordt tijdens het intakegesprek besproken en kan onderdeel zijn van het oudergesprek.

Omschrijving pestgedrag:

- Altijd een bijnaam, nooit een eigen naam noemen;
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een groepsgenoot;
- Een groepsgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;
- Beledigen;

- Opmerkingen maken over huidskleur, kleding, haardracht en/of andere uiterlijke kenmerken zoals beugel/bril etc.;
- Persoonlijke eigendommen kapot maken;
- Isoleren, buitensluiten;
- Buiten de opvang opwachten, slaan of schoppen;
- Op weg naar huis achterna rijden;
- Naar het huis van het slachtoffer gaan; bezittingen afpakken;
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Kenmerken:

- Bewust iemand kwetsen of kleineren;
- Het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (het stopt niet vanzelf);
- Een ongelijke strijd: de pester ligt altijd boven;
- De pester heeft geen positieve bedoelingen: hij/zij wil pijn doen, vernielen of kwetsen;
- Pesten gebeurt meestal door een groep (pester, meelopers en supporters) tegenover een geïsoleerd slachtoffer;
- Een vaste structuur; de pesters zijn meestal dezelfde, evenals het slachtoffer

Gevolgen:

- De gevolgen kunnen (zowel lichamelijk als geestelijk) pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook heel lang naslepen;
- Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen; het herstel verloopt moeizaam;
- Isolering en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind, maar ook bij de pester en de meelopers;
- De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat; iedereen is angstig en wantrouwt elkaar, is weinig open of spontaan en telt weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

Als er dan toch gepest wordt: curatieve aanpak

Pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van de gastouder. Het is belangrijk dat het aan de gastouder wordt gemeld door ouders, groepsgenoten of andere betrokkenen. Als het pestgedrag zichtbaar is, of door onderzoek (bij vermoeden of horen van anderen) wordt bevestigd, worden vanaf het begin aantekeningen gemaakt in het kinddossier van alle betrokkenen. TisKidz wil dat de volgende aanpak gehanteerd wordt (uiteraard altijd melden bij TisKidz als er een voorval is bij jou):

a. De gepeste ondersteuning geven

- de gepeste serieus nemen en aangeven dat je actie gaat ondernemen;
- medeleven tonen, luisteren en vragen: door wie en hoe er wordt gepest;
- nagaan hoe het kind zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten;
- indien nodig laten we het kind zien hoe het soms ook anders kan reageren;
- nagaan welke oplossing het kind zelf wil;

- de sterke kanten van het kind benadrukken;
- stelling nemen t.a.v. het pesten: het gedrag afkeuren.

b. De pester stoppen

- in gesprek aangeven dat je het gedrag afkeurt, zoeken naar de reden van het pesten;
- laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste;
- excuses laten aanbieden;
- aangeven dat de pester zich moet houden aan de afspraken en omgangsregels;
- eventuele sancties bespreken;
- afspraken maken over gedragsveranderingen;
- naleving van deze afspraken: goed bespreekbaar maken en houden;
- de pester helpen om andersoortig gedrag te laten zien, positief gedrag waarderen;
- de pester helpen problemen op te lossen.

c. Meelopers aanspreken

De meeloper is een passieve pester en medeplichtig. Blijft op afstand en doet niets om het pesten te stoppen. Hij/zij neemt het niet op voor het slachtoffer, lacht mee met de pester vooral ook omdat hij/zij bang is zelf gepest te worden.

- bespreken in de groep en stimuleren dat de kinderen zelf hun standpunt bepalen;
- bespreken dat meedoen veelal leidt tot verergering van het probleem;
- laten inzien wat het effect is voor de gepeste;
- aangeven dat pestgedrag geen klikken is, je vraagt alleen hulp bij zaken die je zelf niet (meer) kunt oplossen;
- attenderen op de gedrags- en omgangsregels.

d. Dossier aanleggen

De gastouder maakt een verslag in het kinddossier over de betreffende situatie en de gevolgde aanpak. Deze wordt met de bemiddelingsmedewerkster van TisKidz besproken.

e. Ouders/verzorgers van de gepeste en de pester worden op de hoogte gebracht van de feiten

f. School deelgenoot maken

Omdat het hier meestal om buitenschoolse opvang gaat is de kans groot dat het pesten ook op de school voorkomt. TisKidz wil de school – na afstemming met de ouders – deelgenoot maken van het voorval. Alleen zo ontstaat een goede algehele aanpak.

7. Als het pesten blijft doorgaan

Als het pesten doorgaat, gaan we activiteiten ondernemen waarin alle vijf betrokken partijen (gepeste, pester, meelopers, gastouder en ouders) aandacht krijgen, het zogenoemde vijfsporenbeleid.

a. Hulp aan het gepeste kind

- adviezen: probeer bespreekbaar te maken waarom het kind gepest wordt;
- gesprekken met ouders eventueel samen met bemiddelingsmedewerkster TisKidz;
- indien mogelijk aanmelding realiseren bij maatschappelijk werk, JGZ etc.;
- indien mogelijk Sociale Vaardigheidstraining aanvragen;
- plan van aanpak maken.

b. Aanpak van het gedrag van de pester

- straffend gesprek voeren omdat hij geen veiligheid heeft geboden en ondanks de verzoeken/verboden toch met het pesten is doorgedaan;
- gesprekken met ouders eventueel samen met bemiddelingsmedewerkster TisKidz. Ouders kunnen het gedrag van hun kind niet ontkennen. Gegevens liggen vast in het kinddossier.
- probleemoplossend gesprek voeren door gastouder eventueel samen met bemiddelingsmedewerkster TisKidz en/of huispedagoge van TisKidz. Onderzoeken wat de reden voor het pestgedrag kan zijn:

(weinig aandacht ouders, ouders corrigeren gedrag niet, zelf gepest zijn, reactie op bepaalde

smaak-, geur- en kleurstoffen, slecht voorbeeld van ouders of andere volwassenen; blootstelling aan geweld via TV of computerspelletjes). Als de oorzaak enigszins duidelijk is, kan de gastouder proberen de gevoeligheid van de pester voor wat hij met het gepeste kind uithaalt te vergroten.

- aanmelding realiseren bij maatschappelijk werk, JGZ etc.;
- indien mogelijk Sociale Vaardigheidstraining aanvragen;
- plan van aanpak maken, aangeven wat er van de pester wordt verwacht en wat er zal gebeuren als hij/zij niet stopt. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door het kind, zijn/haar ouders(verzorgers), de gastouder en de bemiddelingsmedewerkster.

c. Aanpak van de meelopers

- maken van duidelijke afspraken via gesprekken;
- gemaakte afspraken worden - na een van tevoren vastgestelde termijn – gecontroleerd;
- er wordt contact opgenomen met de ouders/verzorgers van deze kinderen;
- nauwkeurige verslaglegging.

d. Gastouder

- gemaakte afspraken worden aan de bemiddelingsmedewerkster doorgegeven.
- tijdens de overleggen vindt controle op de gemaakte afspraken plaats (afspraken worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld);
- de gastouder moet informatie hebben over achtergrond, signalen, gevolgen, oorzaken en aanpak;

e. Ouders

- worden goed geïnformeerd en betrokken bij verdere activiteiten om het pesten te stoppen.

8. Sanctiebeleid

Bij pestbeleid past ook een sanctiebeleid. Het moet voor iedereen duidelijk zijn welke maatregel bij welk gedrag genomen wordt en wie de sanctie kan opleggen.

9. Adviezen aan de ouders

Ouders van gepeste kinderen

- houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- als pesten niet bij de gastouder gebeurt, maar op straat (in de wijk) probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- pesten bij de gastouder kunt u het beste met de gastouder bespreken;
- vind u geen gehoor voor uw verhaal neem dan contact op met de bemiddelingsmedewerkster van TisKidz uit uw regio;
- door positieve stimulering kan het respect vergroot worden of weer terug komen;
- steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Gedrag	Sanctie	Verantwoordelijkheid van
Eenmalig geconstateerd pestgedrag	Gesprek over omgangsregels Bespreken eventuele sancties	Gastouder
Pesten blijft doorgaan	Straffend gesprek pester Gesprek met meelopers Gesprek ouders/verzorgers	Gastouder eventueel ondersteund door bemiddelingsmedewerkster TisKidz
Pesten blijft toch doorgaan	Gesprek met pester Gesprek met meelopers Gesprek met ouders / verzorgers Afspraken over te verwachten gedrag worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend	Gastouder eventueel ondersteund door bemiddelingsmedewerkster TisKidz en huispedagoge TisKidz
Negatief gedrag blijft	Schorsing – verwijdering	Bemiddelingsmedewerkster TisKidz met gastouder

Ouders van pesters

- neem het probleem van uw kind serieus
- raak niet in paniek; elk kind loopt kans pester te worden;
- probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goed gedrag van uw kind;
- blijf contact houden met de gastouder van uw kind;
- maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de gastouder staat.

Alle andere ouders

- neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- geef zelf het goede voorbeeld;
- leer uw kind voor anderen op te komen;
- leer uw kind voor zichzelf op te komen;
- oordeel niet te hard over de pester en zijn/haar ouders, realiseer u zelf dat de scheidslijn tussen gepeste, pester en meeloper erg dun is.

10. Ondersteuning ouders

Als ouders/verzorgers menen dat de medewerkers in gebreke zijn gebleven bij het oplossen van het pestprobleem volgens deze notitie dan kunnen zij een beroep doen op de ondersteuning van de bemiddelingsmedewerkster van de betrokken gastouder.

Tot slot bestaat er ook de mogelijkheid een vertrouwenspersoon in te schakelen.